

VALSTYBINĖ AKREDITAVIMO
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
VEIKLAI TARNYBA

Paciento teisės gauti informaciją, medicinos dokumentų kopijas įgyvendinimas

Agata Bosak, Teisės ir administravimo skyriaus patarėja

2023 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas byloje Nr. C-307/22

- Pacientas neturi pateikti priežasties, kodėl siekia susipažinti su savo duomenimis;
- Pareiga nemokamai pateikti duomenų subjektui pirmąją tvarkomų jo asmens duomenų kopiją taikoma duomenų valdytojui, net jei toks prašymas pateikiamas kitu tikslu, nei nurodytas BDAR 63 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje;
- Kalbant apie gydytojo ir paciento santykius, teisė gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją reiškia, kad duomenų subjektui turi būti pateikti tiksliai ir suprantamai atgaminti visi šie duomenys. Ši teisė reiškia teisę gauti visų medicinos dokumentuose esančių įrašų, kuriuose, be kita ko, yra minėtų duomenų, kopijas, jei tokių kopijų pateikimas reikalingas, kad duomenų subjektas galėtų patikrinti duomenų tikslumą ir išsamumą ir kad būtų užtikrintas jų suprantamumas. Duomenų apie duomenų subjekto sveikatą atveju ši teisė bet kuriuo atveju apima teisę gauti jo medicinos dokumentuose esančių duomenų kopiją, kurioje yra tokia informacija, kaip diagnozės, tyrimų rezultatai, gydančių gydytojų išvados ir paskirtas gydymas ar intervencijos.

Caption

Caption

TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS PACIENTŲ TEISĘ SUSIPAŽINTI SU MEDICINOS DOKUMENTAIS

- Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas
7 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad pateikus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, pacientui pageidaujant asmens duomenų tvarkymą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka asmens sveikatos priežiūros įstaiga privalo padaryti ir išduoti asmens sveikatos priežiūros įstaigos patvirtintas paciento medicinos dokumentų kopijas, taip pat išduoti diagnozės ir gydymo aprašymus. ši paciento teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- Civilinis kodekso 6.735 straipsnis. paciento teisė susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose
 1. paciento pageidavimu jam turi būti pateikti jo medicinos dokumentai, išskyrus atvejus, kai tai gali pakenkti paciento sveikatai ar net sukelti pavojų jo gyvybei. tokiais atvejais apie informacijos teikimo apribojimus turi būti pažymėta paciento medicinos dokumentuose.
 2. pacientas turi teisę prašyti, kad jo lėšomis būtų padarytos jo medicinos dokumentų kopijos. ši paciento teisė gali būti ribojama tik įstatymų nustatyta tvarka. asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas privalo paaiškinti pacientui įrašų medicinos dokumentuose reikšmę. jeigu paciento reikalavimas yra pagrįstas, gydytojas privalo ištaisyti, užbaigti, panaikinti, paaiškinti ir (ar) pakeisti netikslius, neįsamius, dviprasmiškus duomenis arba su diagnoze, gydymu ar slauga nesusijusius duomenis.
- Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 20 d. įsakymas Nr. V-506 „Dėl rašytinės informacijos, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. V-658 „Dėl paciento teisės susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose tinkamo įgyvendinimo“
- Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 65 „Dėl informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2011 M. GEGUŽĖS 20 D. ĮSAKYMAS NR. V-506 „DĖL RAŠY TINĖS INFORMACIJOS, ĮSKAITANT IR KONFIDENCIALIĄ, APIE PACIĖNTĄ IR JAM SUTEIKTAS PASLAUGAS TEIKIMO IR ŠIOS PASLAUGOS APMOKĖJIMO TVĀRKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“

Asmens sveikatos priežiūros įstaiga paciento teisę susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose privalo užtikrinti:

ne vėliau kaip **per 1 darbo dieną** nuo paciento kreipimosi žodžiu ar raštu į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dienos leisdama susipažinti su jo medicinos dokumentų originalais asmens sveikatos priežiūros įstaigos nustatytoje vietoje;

padarydama ir išduodama paciento medicinos dokumentų kopijas **ne vėliau kaip per 1 darbo dieną** nuo paciento kreipimosi žodžiu ar raštu į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dienos;

išduodama diagnozės ir gydymo aprašymus šiuo įsakymu patvirtinto Rašytinės informacijos, įskaitant ir konfidencialią, apie pacientą ir jam suteiktas paslaugas teikimo ir šios paslaugos apmokėjimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka ir terminais;

dokumentai parengiami ir išduodami **paciento lėšomis, išskyrus atvejus, jei pacientas dėl jų kreipiasi pirmą kartą**. Tais atvejais, kai pacientas dėl šio įsakymo 2.2 ir 2.3 papunkčiuose nurodytų dokumentų išdavimo kreipiasi pirmą kartą, jie išduodami sveikatos priežiūros įstaigos lėšomis.

TELEFONU BESIKREIPIANČIO ASMENS IDENTIFIKAVIMAS

- Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 46 straipsnio 2 dalies 1 ir 7 punktai

ASPĮ vidaus tvarkos taisyklėse turi būti nurodyta pacientų kreipimosi į įstaigą tvarka ir ligos istorijų, ambulatorinių kortelių, kitų dokumentų nuorašų darymo, išdavimo pacientui ar kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims tvarka.

- Nuotolinių gydytojo ir šeimos gydytojo komandos nario konsultacijų pacientui ir gydytojo konsultacijų gydytojui teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-2569 „Dėl Nuotolinių gydytojo ir šeimos gydytojo komandos nario konsultacijų pacientui ir gydytojo konsultacijų gydytojui teikimo ir jų išlaidų apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ 10.1 papunktis

ASPĮ turi būti ASPĮ vadovo patvirtintas ir viešai skelbiamas dokumentas, kuriame nustatyta:<...> Paciento ar jo atstovo identifikavimo tvarka (tapatybės nustatymas), kurioje nurodomi pacientų ar jų atstovų tapatybės nustatymo, teikiant nuotolines konsultacijas, būdai, papildomai tvarkomi asmens duomenys (pvz.: unikalūs kodai, prisijungimo vardai, vaizdo duomenys, kiti duomenys ir su jų tvarkymu susijusi informacija pagal BDAR 13 ir (ar) 14 straipsnio reikalavimus), sveikatos priežiūros specialistų teisės ir pareigos identifikuojant pacientą ar jo atstovą.

KAS YRA PACIENTAS IR JO ATSTOVAS?

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 straipsnis:

10. **Pacientas** – asmuo, kuris naudojasi sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis.
11. **Paciento atstovas** – atstovas pagal įstatymą arba atstovas pagal pavedimą.

PACIENTO TEISĖS = ATSTOVO TEISĖS

KAS YRA MEDICININIAI DOKUMENTAI? LIETUVOS PRAKTIKA

Teisės aktuose nėra įtvirtintas „ligos istorijos“ apibrėžimas. (...) Iš paminėtų teisės aktų matyti, kad ligos istorija – tai medicininių asmens duomenų rinkinys nuo pat jo pildymo pradžios, kuriam visą jo pildymo laikotarpį taikomi atitinkami reikalavimai: medicinos dokumentų įdėtiniai lapai numeruojami, visi įrašai (taip pat siuntimai konsultuoti bei konsultacijų įrašai) juose daromi chronologine tvarka, o tyrimų lapai klijuojami atvirkštine chronologine tvarka. Tokie reikalavimai akivaizdžiai rodo, kad ligos istorija kiekviename jos pildymo etape turi būti tvarkinga, todėl Ligoninės argumentas, kad ligos istorija reikalauja ypatingų tvarkymo procedūrų, kurias galima atlikti tik pacientui baigus gydymą įstaigoje, yra nepagrįstas ir prieštarauja teisės aktų nustatytiems reikalavimams. **Pacientui ar jo įgaliotam asmeniui bet kuriuo asmens ligos istorijos pildymo metu turi būti suteikta teisė gauti jos kopijas. Teismas pabrėžia, kad ligos istorija ir medicininiai dokumentai yra tapačios sąvokos**, todėl Ligoninė, neišdavusi medicinos dokumentų kopijų, pažeidė įstatymų bei Sveikatos apsaugos ministro nustatytus reikalavimus, o Ligoninės vidaus tvarka, nustatanti Lietuvos Respublikos teisės aktams prieštaraujančią tvarką, yra netinkama, neatitinkanti teisės aktų nuostatų.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018-01-10 sprendimas byloje Nr. el-298-815-2018

KAS YRA MEDICININIAI DOKUMENTAI? ES PRAKTIKA

teisė gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją „reiškia teisę gauti visų medicinos dokumentuose esančių įrašų, kuriuose, be kita ko, yra minėtų duomenų, kopijas, jei tokių kopijų pateikimas reikalingas, kad duomenų subjektas galėtų patikrinti duomenų tikslumą ir išsamumą ir kad būtų užtikrintas jų suprantamumas. Duomenų apie duomenų subjekto sveikatą atveju ši teisė bet kuriuo atveju apima teisę gauti jo medicinos dokumentuose esančių duomenų kopiją, kurioje yra tokia informacija, kaip diagnozės, tyrimų rezultatai, gydančių gydytojų išvados ir paskirtas gydymas ar intervencijos.“

2023 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje Nr. C-307/22

Ar reikia pateikti informaciją, pateiktą ESPBI IS?

teisė gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją reiškia, kad duomenų subjektui turi būti pateikti tiksliai ir suprantamai atgaminti visi šie duomenys. Ši teisė reiškia teisę gauti visų medicinos dokumentuose esančių įrašų, kuriuose, be kita ko, yra minėtų duomenų, kopijas, jei tokių kopijų pateikimas reikalingas, kad duomenų subjektas galėtų patikrinti duomenų tikslumą ir išsamumą ir kad būtų užtikrintas jų suprantamumas. Duomenų apie duomenų subjekto sveikatą atveju ši teisė bet kuriuo atveju apima teisę gauti jo medicinos dokumentuose esančių duomenų kopiją, kurioje yra tokia informacija, kaip diagnozės, tyrimų rezultatai, gydančių gydytojų išvados ir paskirtas gydymas ar intervencijos.

2023 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje Nr. C-307/22

Sąvoka „kopija“ turi būti suprantama kaip tikslus duomenų subjekto prašomų asmens duomenų atgaminimas suprantama forma, materializuotu ir ilgalaikiu formatu, leidžiant duomenų subjektui veiksmingai pasinaudoti teise susipažinti su savo asmens duomenimis, žinant visus tvarkomus savo asmens duomenis, įskaitant duomenis, kurie vėliau gali būti sukurti po tvarkymo, jeigu jie taip pat tvarkomi, kad jis galėtų patikrinti jų tikslumą ir įsitikinti, kad duomenų tvarkymas yra sąžiningas ir teisėtas, kad prireikus galėtų pasinaudoti kitomis BDAR jam suteiktomis teisėmis; **tiksli kopijos forma nustatoma atsižvelgiant į kiekvieno atvejo ypatumus, ypač į asmens duomenų, su kuriais prašoma susipažinti, rūšį ir duomenų subjekto poreikius.**

2022 m. gruodžio 15 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje Nr. C-487/21

VALSTYBINĖ AKREDITAVIMO
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
VEIKLAI TARNYBA

Dėkoju už dėmesį

